

Jézus, a tanítómester

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 5Mózes 6:5; Lukács 4:31-37; 6:20-49; 8:19-21, 22-25; 10:25-37

„*Mindenkit ámulatba ejtett tanítása, mert szavának ereje volt*” (Lk 4:32, ÚRK).

„Krisztus földre jövelekor úgy látszott, hogy az emberiség addigi legalacsonyabb szintjén van. A társadalom alapjai meginogtak. Az élet mesterkeltté és hamissá vált... Mivel az emberek megundorodtak a meséktől és a hamis tanoktól, igyekeztek elfojtani gondolataikat vagy a hitetlenségbe menekültek. Az örökkévalóságot kihagyták számításaikból, és csak a jelennek éltek.

Miután az Isten dolgait nem ismerték el, az emberi dolgokat is semmibe vetették. Az igazság, a tisztelet, a feddhetetlenség, a bizalom és a részvét eltűnt a földről. A könyörtelen kapzsiság és féktelen becsvágy általános bizalmatlanságot szült. A kötelességtudás eszményét, az erősnek a gyengék iránti kötelezettségét, az emberi méltóság és az emberi jogok eszményeit félredobták mint egy álmod vagy egy mesét. A közönséges embereket teherhordó állatoknak tekintették, becsvágyuk eszközeinek és lépcsőinek. A gazdagságot és hatalmat, a kényelmet és önzést úgy keresték, mint legfőbb javukat. Testi elfajulás, értelmi kábultság és lelki halál jellemezte ezt a korszakot” (Ellen G. White: *Előtted az élet*. Budapest, 1992, Advent Kiadó. 72-73. o.).

Ezen a háttéren jobban megérthetjük Jézus tanításait.

JÉZUS TEKINTÉLYE

Mint orvos és tudós, Lukács bizonyára ismerte a tekintély szerepét. Ismerős volt számára a filozófia tekintélye a görög tudóstársadalomban és az oktatásban. Ismerte a római jog tekintélyét az állampolgári ügyekben és a kormányzat működésében. Pál munkatársaként tisztában volt az egyházi tekintéllyel, amelynek alapján az apostol rendelkezett az általa alapított gyülekezetekben. Lukács tehát pontosan értette, hogy a tekintély az alapja egy személy pozíciójának, egy intézmény szerepének, egy állam működésének és egy tanító követőivel való kapcsolatának. Mivel a hatalom különböző szintjein találkozott már mindenféle tekintéllyel, Lukács joggal jelenthette ki olvasóinak, hogy Jézus személyében és tekintélyében valami egészen páratlan dolog nyilvánult meg. Jézus egy ács otthonában született, harminc éves koráig egy galileai kisvárosban, Názáretben élt és nevelkedett, világi mércével mérve semmilyen „nagy vívmánya” nem volt, tanítása és élete befolyása által mégis bátran állt bárki elé, legyenek római uralkodók, zsidó tudósok, rabbik, átlagemberek, világi és vallási hatalmasságok. Szülővárosának lakói mind ámulattal hallgatták, *„elcsodálkozva kedves beszédén, amelyek szájából származtak”* (Lk 4:22). Egyszer reményt adott egy özvegynek Nain városában, hiszen feltámasztotta a fiát (Lk 7:11-17). Az egész várost félelem fogta el és így kiáltottak: *„Az Isten megtekintette az ő népét”* (16. vers). Jézusnak hatalma van a halál és az élet felett is, ami nemcsak Nain lakóit rázta fel, *„de elterjedt felőle ez a hír egész Júdeában és mindenütt a környéken”* (16-17. versek, ÚRK).

Olvassuk el Lk 8:22-25, 4:31-37, 5:24-26, 7:49 és 12:8 verseit! Mit mondanak ezek az igeversek Jézus tekintélyéről?

Lukács időt szánt arra, hogy nemcsak barátjának, Teofilosznak, hanem az utánuk következő nemzedékeknek is feljegyezze: szolgálatával Jézus megalapozta különleges és páratlan tekintélyét. Mint testben megjelent Isten, máshoz nem fogható tekintéllyel rendelkezett.

Sokan tesznek Isten nevében dolgokat, amivel hatalmas tekintélyt kívánnak megszerezni. Hogyan lehetünk biztosak abban, hogy amikor kijelentjük: „Isten készítetett arra, hogy ezt tegyem”, az valóban úgy van? Beszéljünk erről szombaton a csoportban!

KRISZTUS LEGFŐBB PRÉDIKÁCIÓJA

A Hegyi Beszédet (Máté 5-7. fejezete) az irodalomban gyakran „a kereszténység lényegének” nevezték. Lukács is közöl részleteket ebből a prédikációból pl. Lk 6:20-49 szakaszában is. Mivel közvetlenül a tanítványok hivatalos elhívásáról szóló beszámoló (Lk 6:13) utánra illeszti be ezt a beszédet, egyes tudósok „a tizenkettő felszentelési megbízásának” nevezik azt.

Lk 6:20-49 versei szerint a prédikáció négy boldogmondással kezdődik, majd négy jajjal folytatódik, és a keresztényi élet további fontos jellemzőit is felsorolja.

Tanulmányozzuk Lk 6:20-49 vonatkozó szakaszait, és tegyük fel magunknak a kérdést: Mennyire követjük életünkben az itt kijelentett elveket?

1. Miért áldott és boldog a keresztény élete (Lk 6:20-22)? Hogyan lehet áldás és öröm, ha szegények vagyunk, éhezünk, sírunk és gyűlölnék bennünket?
2. A kereszténynek oka van az örvendezésre akkor is, ha háborgatják (Lk 6:22-23).
3. A négy jaj - avagy mitől őrizkedjünk (Lk 6:24-26)? Tekintsük át mind a négy figyelmeztetést! Miért kell a keresztényeknek mindezekről óvakodni?
4. A keresztényi élet parancsai (Lk 6:27-31). Jézus egyetlen parancsát sem vitatták annyit és tartották mindennél nehezebbnek, mint a szeretet arany szabályát. A keresztény etika alapvetően pozitív és nem negatív. Nem arról szól, hogy mit ne tegyünk, hanem arról, hogy mit tegyünk. Ahelyett, hogy azt mondaná: „Ne gyűlöld” ellenségedet, inkább arra szólít fel, hogy „Szeresd ellenségedet!” A kölcsönösség elve helyett (fogat fogért) az arany szabály a tiszta jóság etikáját követeli meg („Fordítsd felé a másik arcodat is!”). Mahatma Gandhi egy egész politikai filozófiát épített az arany szabály köré, hogy jóval győzzük meg a gonoszt. Végül ennek az elvnek a segítségével vívta ki a függetlenséget Indiának a brit gyarmati iga alól. Hozzá hasonlóan ifj. Martin Luther King is az arany szabályt alkalmazta, hogy megtörje a faji megkülönböztetés átkát az Egyesült Államokban. Ahol szeretet uralkodik, ott áldás foglalja el a trónt.
5. A keresztény út (Lk 6:37-42). Figyeljük meg, hogy Krisztus következetesen ragaszkodik a megbocsátáshoz, a nagylelkű adakozáshoz, a példás élethez és az elfogadáshoz!
6. A keresztény gyümölcsstermés (Lk 6:43-45).
7. A keresztény építő (Lk 6:48-49).

ÚJ CSALÁD

Nagy tanítók már Jézus kora előtt, de utána is beszéltek az egységről és a szeretetről, ám általában ez egy meghatározott embercsoporton belüli szeretetre vonatkozott, tulajdonképpen egy családra, amit egy kaszt, bőrszín, nyelv, törzs vagy vallás kizárólagossága határozott meg. Jézus azonban lerombolta az embereket egymástól elválasztó korlátokat, és egy új családot hozott létre, amelyben nem tesznek különbséget azok szerint a dolgok szerint, amelyek megosztják az embereket. Krisztus az *agapé* szeretet elve alapján hozott létre egy új családot. Ez a szeretet nem kiérdemelt, nem zár ki senkit, univerzális és áldozaton alapul. Ez a család a teremtéskor eltervezett, eredetei és ideális elgondolást tükrözi, ami tanúsítja, hogy az embert Isten a saját képmására alkotta (1Móz 1:26-27), ezért mindenki egyenrangú előtte.

Olvassuk el Lk 8:19-21 verseit! Anélkül, hogy lebecsülte volna a családon belüli kötelességeket, amelyek egybefűzik a szülőt a gyerekekkel, testvért a testvérrel, Jézus túllátott a vér szerinti kötelékeken, és mindet Isten oltárára helyezte mint egy családot, hiszen róla „*neveztetik minden nemzetség, mennyen és földön*” (Ef 3:15). A keresztyén tanítványok családjában nem kevésbé erősek és szorosak a kötődések, mint a földi szülők családjában. Jézus számára a „család” próbája nem a vérségi kötelék, hanem Isten akaratának cselekvése.

Az alábbi igék mit tanítanak a Krisztus által lerombolt falakról, azokról a megkülönböztetésekről, amelyek oly gyakran megosztják az embereket és sokszor szörnyű következményekkel járnak?

Lk 5:27-32 _____

Lk 7:1-10 _____

Lk 14:15-24 _____

Lk 17:11-19 _____

Jézus küldetése és szolgálata, megbocsátó szíve és mindenkit magához ölelő kegyelme nem zárt ki senkit, hanem befogadott mindenkit, aki elfogadta hívását. Örökkévaló szeretete összekapcsolta a társadalom minden rétegével.

Egyházi közösségként hogyan alkalmazhatjuk jobban ezt a fontos jézusi elvet?

A SZERETET MEGHATÁROZÁSA: AZ IRGALMAS SZAMARITÁNUS - 1. RÉSZ

A négy evangélium közül csak Lukács jegyzi fel a tékozló fiú és az irgalmas szamaritánus példázatát (Lk 10:25-37). Az első a szeretet függőleges dimenzióját szemlélteti, az Atya különleges szeretetét a bűnösök iránt. A második a vízszintes dimenziót mutatja be: azt a szeretetet, aminek jellemeznie kell az ember életét, ami nem ismer korlátot ember és ember között. Inkább a „felebarát” szónak a Jézus meghatározása szerinti értelmén belül ajánlja fel a közösséget: minden ember Isten gyermeke, így megérdemli, hogy szeressék és másokkal egyenlőként kezeljék.

Olvassuk el Lk 10:25-28 verseit! Hogyan függenek össze e kérdések a keresztény hit és lelki élet főbb szempontjaival?

1. *„Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet vehessem”* (25. vers)?

Figyeljük meg, hogy az ifjú törvénytudó meg akarta találni az üdvösség útját. Az ember legnemesebb törekvése valóban az, hogy megmeneküljön a bűntől és elnyerje az üdvösséget. Ez a fiatalember azonban – mint kortársai közül sokan – azzal a hamis elképzeléssel nőtt fel, hogy az örök élet valami olyasmi, amit jó cselekedetekkel ki lehet érdemelni. Nyilván nem tudott arról, hogy *„a bűn zsoldja halál; az Isten kegyelmi ajándéka pedig örök élet a mi Urunk Krisztus Jézusban”* (Róm 6:23).

2. *„A törvényben mi van megírva? mint olvasod”* (26. vers)?

Amikor Jézus a földön élt, a rangos zsidó vezetőknek szokása volt imaszíjat viselni a csuklójukon. A szíjra bőrdobozt vagy bőrtokot erősítettek, amiben a Tóra bizonyos részei voltak, többek között az az igevers is, amit itt Jézus idézett. A Megváltó pontosan arra irányította a törvénytudó figyelmét, amit Mózes ötödik és harmadik könyvében olvashatunk (3Móz 19:18; 5Móz 6:5), és amit a törvénytudó a csuklóján lévő bőrtokban is mindig magával hordott. A válasz ugyan ott volt a karján, a szívében viszont nem. Jézus nagy igazságra vezetete rá ezt az ifjút: az örök élet szempontjából nem a szabályok megtartása a kérdés, hanem az kell hozzá, hogy teljes szívből, fenntartások nélkül szeressük Istent éppen úgy, mint a teremtményeit, konkrétan a felebarátainkat. Az ifjú azonban – akár tudatlanságból, akár mert öntelt volt – egy másik kérdéssel folytatta a párbeszédet: *„De ki az én felebarátom?”*

Milyen külső, szemmel látható bizonyítékokkal jár az, ha valaki valóban kegyelemből fogadja el az üdvösséget? Konkrétan mi mutatja az életünkben a hit általi megigazolást?

május 28.

A SZERETET MEGHATÁROZÁSA: AZ IRGALMAS SZAMARITÁNUS – 2. RÉSZ

„Az pedig igazolni akarván magát, monda Jézusnak: De ki az én felebarátom” (Lk 10:29)? Mivel az ifjú jól ismerte a zsidók törvényeit, bizonyára tudta a választ a saját kérdésére. 3Móz 19:18, ahol a második nagy parancsolat leírását találjuk, úgy határozza meg a „felebarát” fogalmát, hogy „néped fiai”, „népedhez tartozók”. Ezért Jézus ahelyett, hogy azonnali választ adott volna a kérdésére vagy teológiai vitába keveredett volna vele és az eset szemtanúival, inkább magasabb szintre emelte a beszélgetést.

Olvassuk el Lk 10:30-37 verseit! Melyek a történet kulcselemei? Mire tanítanak az emberekkel való bánásmóddal kapcsolatban?

Figyeljük meg, hogy Jézus azt mondta: „egy ember” (30. vers) a rablók kezébe esett. Miért nem határozta meg pontosan, melyik néphez tartozott és mi volt a társadalmi rangja? A történet mondanivalóját figyelembe véve miért számított ez?

A pap és a lévita látta a sebesültet, de elment mellette. Bármilyen volt is az indokuk arra, hogy nem segítettek, számunkra ott marad a kérdés: mit jelent az igazi vallás, és hogyan kell annak kifejezésre jutnia? 5Móz 10:12-13; Mik 6:8; Jak 1:27

A zsidók és szamaritánusok közötti kapcsolatot gyűlölet és ellenségeskedés jellemezte, és Jézus idejében a gyűlölködés, ha lehet, még jobban elmélyült (Lk 9:51-54; Jn 4:9). Mivel Jézus a szamaritánust tette a történet hőségévé, még jobban kiemelte szavai lényegét a zsidók előtt.

Részletezte a szamaritánus szolgálatát: megszánta a szerencsétlen sebesültet, odament hozzá, bekötözte sebeit, majd olajjal és borral kezelte, elvitte egy fogadóba, előre fizetett az ellátásáért, és arra is ígéretet tett, hogy kiegyenlíti a további költségeket, amikor visszatér. A szamaritánus gondoskodása a valódi szeretet határtalan voltát mutatja be. Olyan emberért tette mindezt, aki valószínűleg zsidó volt, tehát bemutatta, hogy az igazi szeretet nem ismer határokat.

*A pap és a lévita ezt kérdezte: **Hogyan hat rám, ha megállok és segítek ennek az embernek?** A szamaritánus viszont ezt a kérdést tette fel: **Mi lesz ezzel az emberrel, ha nem segítek rajta?** Mi a különbség a kétféle hozzáállás között?*

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Krisztus életével, tanításával és példájával megvilágított tökéletes magyarázatát adta az önzetlen szolgálatnak, amelynek az eredete Istenben van. Isten nem önmagáért él. A világ megeremtésével és minden dolgok fenntartásával állandóan másokért szolgál. »... *felhozza az ő napját mind a gonoszokra, mint a jókra és esőt ad mind az igazaknak, mint a hamisaknak*« (Mt 5:45). A szolgálatnak ezt az ideálját Isten rábízta Fiára. Isten azért adta Jézust e világnak, hogy az emberi nemzetségnek Ő legyen a feje, és hogy példájával megtaníthasson bennünket arra, hogy mit is jelent másokért élni. Egész életét a szolgálat törvénye szerint élte le. Mindenkin segített, és mindenkinek szolgált. Krisztus így élte, így töltötte be Isten törvényét. Példájával megmutatta, hogy miként kell nekünk is engedelmesskednünk Isten törvényének» (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 2003, Advent Kiadó. 555. o.).

„Ez nem elképzelt eset volt, valóban megtörtént, pontosan úgy ismerték, ahogy Jézus előadta. A pap és a lévita, akik elkerültek az embert, szintén a Krisztust hallgató társaságban voltak” (i. m. 422. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Tekintsük át újra a vasárnapi tanulmány végén található igen fontos kérdést! Ki ne hallott volna már olyan kijelentést, hogy valaki azért tett meg valamit, mert „Isten mondta neki”? Hogyan szól hozzánk Isten? Ugyanakkor milyen veszélyeket rejt, ha neki tulajdonítunk valamit csak azért, hogy tetteinket igazoljuk?
2. Tekintsük át a „négy jaj” leírását Lk 6:24-26 szakaszában! Vajon hogyan érthetnénk meg, mit mond itt Jézus? Valójában mire figyelmeztet? Mi mindenben legyünk óvatosak életünk során?
3. Gondolkodjunk el a tekintély egész kérdésköréről! Mi a tekintély? Mely formáit ismerjük? Milyen típusú tekintély tipor le másokat? Hogyan kellene viszonyulnunk a különböző típusú tekintélyt képviselőkhöz életünk során? Mi történik, ha összezsapnak felettünk a különböző tekintélyt képviselő személyek vagy hatalmak?

BÓDÁS JÁNOS: ÚRVACSORA

Az csak igazi, az a hit,
mely mindig ád s tesz valamit,
mely testet ölt, él s látható,
termő, jövővel biztató,
mibe itt, s ma lényegül át
Krisztus, megmutatván magát
tebenned is: ha emberül
dolgozol s nem selejt kerül
ki a kezedből, - s hogyha kést
rejt szó, kéz - te adsz békülést.
Ha ott küzdesz azok között,
kik ma űzik az „ördögöt”:
háború, nyomor démonát.
S az ember boldogságját
váltják meg, de nem véres érvel:
a munka s eszme fegyverével!
Lásson a gyanakvó világ
hitet, mely nemcsak szóvirág,
de úgy terem és úgy ragyog,
mint Krisztus szava:
én vagyok!
Ezt parancsolja ő maga
ha terítve az asztala:
vérem ital, a testem éték,
íme vegyétek és egyétek,
S amit én tettem, azt tegyétek!